

bedet. Der blev efterhånden ansat uddannet personale i enkelte byer til at forestå tilsynsvirksomheden mv. Herudover blev der etableret to pensioner med hver 10 pladser. En selvstændig fuldbyrdelsesmyndighed, Kriminalforsorgen i Grønland, blev først etableret i 1978. Ved århundredskiftet var der oprettet afdelinger og lokalkontorer i ca. halvdelen af retskredsene. Hertil kommer et mindre antal kontaktpersoner i byer, hvor kriminalforsorgen ikke var repræsenteret, samt et antal private tilsynsførende.

Et af regeringen og hjemmestyret nedsat *embedsmandsudvalg* anbefalede i sin betænkning fra 1990 bl.a.:

- En styrkelse af kriminalforsorgens tilsynsvirksomhed med medarbejdere i flere byer,
- etablering af en lukket anstalt i Grønland for at begrænse overførsel til forvaring i Anstalten ved Herstedvester mest muligt,
- en uændret anstaltskapacitet, der i forhold til indbyggerantal var (og fortsat er) dobbelt så høj som det da højst placerede land i Europarådets opgørelse i 1988 og ca. tre gange så høj som i Danmark,
- en særlig anbringelsesform for indsatte dømt for personfarlig kriminalitet, uden mulighed for at arbejde uden for anstalten, og
- ændring/opkvalificering af behandlingsarbejdet i anstalterne.

4.5.2.2. *Klientellet*. Udviklingen i klientmassen viser bl.a. kriminalforsorgens arbejdsopgaver. *Det samlede gennemsnitlige antal foranstaltede om året* under kriminalforsorgens ansvarsområde steg fra 224 i 1974-78 til 337 i 1989-1993, hvilket er en stigning på 50 pct. Den registrerede kriminalitet steg i samme periode med 44 pct. I perioden 1994-98 faldt antallet med 19 pct. til 273. Faldet modsvares af et fald i antallet af registrerede lovovertrædelser, dog således at faldet i den registrerede kriminalitet begyndte ca. 5 år, før faldet i klientellet satte ind. Antallet af foranstaltede var 253 i 2001.

Der er endvidere sket en markant *ændring i fordelingen* mellem tilsynsklienter og frihedsberøvede klienter. Før ændringen af kriminalloven i 1978 udgjorde *andelen af frihedsberøvede* (inklusive personer anbragt i anstalt og på psykiatrisk hospital i Danmark) ca. 18 pct. eller mindre end 1/5 af det samlede klientel, mens andelen i periodens slutning er steget til 35 pct. eller ca. 1/3 af klientellet. I 1999 var andelen af frihedsberøvede endog 45 pct., hvilket var det hidtil højeste for et enkelt år. Andelen var i 2001 faldet til 38 pct. De senere års vækst i andelen af frihedsberøvede kan til dels forklares med, at der siden midten af 1980'erne har været et generelt fald i kriminaliteten,

mens de typer af kriminalitet, der oftest udløser anstaltsdomme – volds-, sædeligheds- og narkotikakriminalitet – i samme periode er steget. Antallet af tilsynsdomme er derimod faldet svarende til det almindelige fald i kriminaliteten. Ved udgangen af 2001 kan dog på ny konstateres en væsentlig stigning i det gennemsnitlige antal *tilsyn under kriminalforsorgen* (fra 106 i 1999 til 144 i 2001).

Til illustration af kriminalforsorgens (manglende) geografiske udbygning bemærkes det, at hvert fjerde tilsyn føres i kommuner uden afdeling eller filial. Det forventes, at andelen af tilsynsklienter vil stige, efterhånden som kriminalforsorgen udbygges geografisk.

4.5.2.3. *Fuldbyrdelsesmyndighedernes nuværende organisation*. Den øverste ledelse af kriminalforsorgen hører under Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, der varetager administrationen af bevillingerne til anlæg, lønninger og den øvrige drift. Til at udøve den stedlige ledelse er oprettet et kriminalforsorgsnævn, der efter loven dels skal behandle generelle spørgsmål vedrørende kriminalforsorgen i Grønland, dels træffe afgørelse i visse konkrete sager, især om prøveløsladelse, udstationering og genindsættelse mv. Reelt fungerer nævnet kun som afgørelsesmyndighed med Direktoratet for Kriminalforsorgen som ankeinstans (ca. 1 ankesag årligt).

Kriminalforsorgens pensioner, tilsynsvirksomheden og det øvrige *forsorgsmæssige* arbejde, herunder for indsatte i anstalter og detentioner, forestås af kriminalforsorgslederen. Til at udføre opgaverne er ved århundredskiftet ansat ca. 30 dobbeltsprogede medarbejdere (i alt 27 årsværk), heraf 18 forsorgsmedarbejdere, 8 pædagogiske assistenter ved pensionerne og desuden fortrinsvis administrativt personale.

Ledelsen af *anstalterne* forestås fortsat af politimesteren. Som anstaltsleder handler politimesteren efter bemyndigelse fra og under ansvar over for Direktoratet for Kriminalforsorgen. De ledes af dansk uddannede fængselsfunktionærer, mens opsynsstyrken i øvrigt er lokalt ansatte dobbeltsprogede medarbejdere, der har modtaget nogen oplæring. Arbejdsopgaverne er fortrinsvis af sikkerheds- og ordensmæssig karakter.

Politimesteren er også leder af *politiets detentioner*. I denne henseende er han ansvarlig over for Justitsministeriets departement med hensyn til både indhold og økonomi. De grønlandsk dømte forvarede i *Anstalten ved Herstedvester* administreres af denne anstalt under ansvar over for Direktoratet for Kriminalforsorgen. Dette forhold gælder såvel rammerne for som indholdet af afsoningen, bortset fra spørgsmål om foranstaltningsændring, der afgøres af kredsretten.